

Pozemkové úpravy na Slovensku

Andrej Vašek
MPRV SR, Sekcia pozemkových úprav

30. slovenské geodetické dni

25. – 26. októbra 2023, Žilina

„Návrh opatrení na urýchlené vykonanie pozemkových úprav v SR“

- nelegislatívny materiál MPRV SR
 - schválený uznesením vlády SR č. 358 dňa 21.8.2019
 - 3103 katastrálnych území
 - varianty: 20-rokov alebo 30-rokov
- vláda schválila 30-ročný variant
 - každoročne začať PÚ v 120 k.ú.
 - priemerne 36,4 mil. EUR ročne

30. slovenské geodetické dni

25. – 26. októbra 2023, Žilina 2/17

Rozdrobenosť vlastníctva v SR (v „extravilánoch“)

počet katastrálnych území v SR	3559
počet k.ú., kde je ešte potrebné vykonať PÚ	3103 (cca 4 mil. ha)
počet vlastníckych parciel	8,4 milióna
počet evidovaných vlastníkov	4,4 milióna
počet spoluvlastníckych vzťahov	100,7 milióna
priemerná výmera obvodu PPU („extravilánu“)	1309 ha
priemerný počet spoluvlastníkov na 1 parcelu	11,93
priemerný počet parciel na 1 vlastníka	22,74

PÚ – legislatíva a technické „predpisy“

- zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách – 37x novelizovaný (bez vykonávacej vyhlášky)
- vyhláška č. 38/2005 o určení hodnoty pozemkov a porastov na nich na účely pozemkových úprav
- vyhláška č. 293/2008 ktorou sa ustanovujú podrobnosti o rozsahu odbornej prípravy, obsahu skúšky, zložení skúšobnej komisie a o osvedčení o získaní oprávnenia na projektovanie pozemkových úprav
- vyhláška č. 40/2023 ktorou sa ustanovujú podrobnosti o osobitnom kvalifikačnom predpoklade štátneho zamestnanca v oblasti pozemkových úprav, o postupe na jeho získanie a o skúške
- metodické návody, metodické štandardy, metodické listy, zmluvné dodacie podmienky, kalkulácia predbežnej ceny projektu komplexných pozemkových úprav, ...

PÚ – štátna správa

Ministerstvo PRV SR
Sekcia PÚ

okresné úrady v sídle kraja
odb. opravných prostriedkov
(8x)

okresné úrady
pozemkové a lesné odbory
(49x)

Agendy:

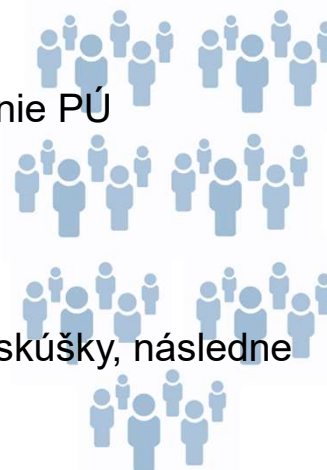
- „komplexné“ PÚ
- jednoduché PÚ
- reštitúcie (+BVO Javorina)
- záhradkové osady
- podnájomné pozemky
- ochrana PP

- ? register užívateľov vzťahov k pozemkom
- ? nezistení vlastníci

PÚ – zhotovitelia

- v r. 2022 – opakované skúšky po 10 rokoch
- osvedčenie o získaní oprávnenia na projektovanie PÚ
 - do 31.12.2012 – 483 držiteľov osvedčenia
 - od 1.1.2013 do 31.12.2022 – 219 držiteľov osvedčenia
 - od 1.1.2023 – 152 držiteľov osvedčenia
- v prvej polovici roka 2024 – nový kurz a potom skúšky, následne ďalšie kurzy

PÚ – časový harmonogram

2016
7

- výber k.ú. – schválenie vládou SR
- prípravné konanie PÚ
• cca 6 mesiacov
- verejné obstarávanie PÚ
• cca 12 mesiacov (?)
- vlastné konanie PÚ
• 5-6 rokov
- realizácie SZO
• ???

Dokumentácia (etapy) PPÚ – 5-6 rokov

- Úvodné podklady PPÚ:
 - Operát obvodu projektu PÚ
 - Mapa hodnoty pozemkov
 - Register pôvodného stavu
 - Miestny územný systém ekologickej stability na účely PÚ
 - Všeobecné zásady funkčného usporiadania územia
- Projekt pozemkových úprav:
 - Zásady umiestnenia nových pozemkov
 - Plán spoločných zariadení a opatrení a plán verejných zariadení a opatrení
 - Rozdeľovací plán vo forme umiestňovacieho a vytyčovacieho plánu
 - Zoznam vyrovnání v peniazoch
- Vykonanie projektu PÚ:
 - Postup prechodu na hospodárenie v novom usporiadaní
 - Rozdeľovací plán vo forme GP alebo vo forme OKO

FUVI
(XML)

VGI

PDF

Stanovenie naliehavosti vykonania PÚ

- Stanovenie poradia k.ú. podľa naliehavosti PÚ v rámci každého územného obvodu prvostupňovej štátnej správy PÚ
 - každoročne vyhodnotí medzirezortná komisia na MPRV SR
 - zoznam k.ú. pre ďalšie obdobie vrátane financovania schváli vláda SR
- Skupiny kritérií
 - všeobecné povinné kritériá (vlastnícke)
 - odborné výberové kritériá – rezortné (užívacie)
 - odborné výberové kritériá – mimorezortné

Stanovenie naliehavosti vykonania PÚ

- **vlastnícke kritériá**
 - V1 – priemerný počet parcel na jedného vlastníka
 - V2 – priemerný počet vlastníkov na jednu parcelu
 - V3 – priemerný počet parcel na LV na 1 ha
 - V4 – priemerný počet vlastníkov na 1 ha
 - V5 – priemerný počet vlastníckych vzťahov na 1 ha
 - V6 – podiel špeciálnych kultúr poľnohospodárskej pôdy
 - V7 – podiel poľnohospodárskej pôdy bez špec. kultúr
 - V8 – podiel lesných pozemkov
- **užívacie kritériá**
 - U1 – žiadatelia o priame podpory
 - U2 – viacnásobné deklarácie (križovania)
 - U3 – mladí farmári
 - U4 – podnájomné pozemky
- **mimorezortné kritériá**
 - M1 – najmenej rozvinuté okresy (vláda)
 - M2 – dopravná infraštruktúra (podklady MDaV)
 - M3 – chránené územia (SKUEV a SKCHVU – MŽP)
 - M4 – chránené vodohospodárske oblasti (MŽP)
 - M5 – živelné pohromy (MV SR)
 - M6 – erózna ohrozenosť (NPPC-VUPOP)

Komisia

- cca 30 členov
 - ústredné orgány ŠS: MPRV SR, MŽP SR, MDaV SR, MH SR, ÚGKK SR, MV SR (OÚ-OOP)
 - samospráva: ZMOS, SK 8
 - KPÚ SR, SPF
 - pôdohospodárske samosprávy a združenia: SPPK, AKS, ZPDaOS, ZVPAS, ASYF, RZVNL
- úlohy komisie
 - schvaľovanie kritérií
 - schvaľovanie spôsobu bodovania kritérií
 - vyhodnotenie k.ú. podľa počtu získaných bodov
 - najviac získaných bodov = najväčšia naliehavosť PÚ
 - zoradenie k.ú. podľa bodov zostupne v každom územnom obvode OÚ-PLO
 - výber stanoveného počtu k.ú. s najväčším počtom získaných bodov pre každý OÚ-PLO (spolu 120 za SR)

„Komplexné“ PÚ (história):

roky	financovanie	začaté PÚ	ukončené PÚ
1992-1993	SR	52	19 (ostatné po RPS)
1996-1998	SR	84 (Žiarska kotlina 28, Tatry 56)	79 (28+51)
2003-2006	SAPARD	110	
2006-2008	SOP	(110 SAPARD) + 134 nových	36
2007-2013	PRV 2007-2013	(208 SAPARD+SOP) + 84 nových	283
od 2014	PRV SR 2014-2020	(9 PRV 2007-2013) + 130 nových (od r.2020)	9
od 2020	SR	11 (r.2020) + 27 (r.2023)	
SPOLU:			426 (98 SR + 328 EÚ)

„Komplexné“ PÚ (súčasnosť):

- prebiehajúce PÚ
 - 5 PPÚ (Tatry)
 - VO 2018 (168 PPÚ v 171 k.ú.)
 - 11 PPÚ (8 k.ú. „Tokaj“ + 3 k.ú.) – začaté v januári 2020
 - 130 PPÚ (v 133 k.ú.) – začaté v októbri 2020
 - 27 PPÚ – začaté v marci 2023
- pripravované PÚ
 - Kat.územia pre začatie PÚ v roku **2020** - 120 k.ú. (93 k.ú. + 27 k.ú.) – schválené Uznesením vlády SR č. 593 zo 4.12.2019, prípravné konania (93) ukončené, VO pripravené (93)
 - Kat.územia pre začatie PÚ v roku **2021** - presunuté na rok 2022 a Kat.územia pre začatie PÚ v roku **2022** – schválené Uznesením vlády SR č. 458 z 13.7.2022, prípravné konania ukončené, začínajú sa pripravovať VO
 - Kat.územia pre začatie PÚ v roku **2023** – ešte neschválené (predčasné voľby)

„Komplexné“ PÚ:

Kraj	ukončené	prebiehajúce	výber 2020	výber 2021	výber 2022	?výber 2023?
1-BA	19		6	3	4	3
2-TT	35	16	13	11	11	13
3-TN	51	23	8	12	10	14
4-NR	40	22	11	17	17	16
5-ZA	42	23	7	15	15	16
6-BB	100	29	15	21	19	19
7-PO	85	5+22	24	28	31	23
8-KE	54	36	9	13	13	16
	426	5+171	93	120	120	120

„Jednoduché“ PÚ:

Kraj	„b“	„h“	„j“	„k“	ost.	spolu	ukončené	zastavené	prebiehajúce
1-BA	26	17		2	1	46	28	6	12
2-TT	20	29		7	3	59	34	2	23
3-TN	15	35		2		52	26	2	24
4-NR	22	19		1	8	50	30	2	18
5-ZA	24	74		1	3	102	45	1	56
6-BB	13	29		1		43	27	6	10
7-PO	1	59	14	1	7	82	32	9	41
8-KE	3	16	5		3	27	10	1	16
	124	278	19	15	25	461	232	29	200

Realizácie SZO

- PRV 2007-2013
 - žiadateľ – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
 - 24 žiadostí
- PRV 2014-2020
 - výzva v roku 2015
 - žiadateľ – obce,
 - podaných 111 žiadostí, 55 zazmluvnených (47,3 mil. €)
 - nová výzva v roku 2023
 - žiadateľ – obce
 - zatiaľ podaných 27 žiadostí (za cca 29,8 mil. €) - vyhodnocuje sa
- SP SPP
 - alokácia na realizácie SZO cca 55 mil. €

PÚ – aktuálne úlohy sekcie PÚ

- vzdelávanie súčasných aj nových vedúcich projektov PÚ (štátnych zamestnancov) + skúšky OKP
- systematické vzdelávanie súčasných aj nových projektantov
- každoročné plynulé verejné obstarávanie PÚ
- špecializovaná štátna správa PÚ
- kontrola kvality projektov PÚ
- realizácie v PPÚ navrhnutých spoločných zariadení a opatrení
- nový údajový model projektu PÚ, výmenné formáty, MN na geočinnosti, MN na projektovanie PÚ, ...
- nový zákon o PÚ + vyhlášky